

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 77.066 van 20 november 1998

A. 80.397/VIII-1038

In zake : **DUBUC** Serge,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre LAMBERT, advocaat,
boulevard Audent 25
6000 Charleroi,

tegen :

de Belgische Staat,
vertegenwoordigd door de Minister
van Binnenlandse Zaken.

**DE WAARNEMEND VOORZITTER VAN DE VIIIe KAMER,
RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien de vordering die Serge DUBUC op 24 september 1998 heeft ingesteld met het oog op de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 14 augustus 1998 waarbij de Minister van Binnenlandse Zaken verzoeker wegens ontslag van ambtswege definitief van zijn ambt ontheft;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoeker de nietigverklaring van diezelfde beslissing vordert;

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier van de verwerende partij;

Gezien het verslag van de heer HERBIGNAT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 19 oktober 1998, waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 30 oktober 1998;

Gelet op de kennisgeving, aan de partijen, van het verslag en van de beschikking tot bepaling van de rechtsdag;

Gehoord het verslag van mevrouw DAURMONT, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. LAMBERT, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van de heer LACASSE, jurist, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer HERBIGNAT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten aan het geding ten grondslag liggen :

Naar aanleiding van een interventie in oktober 1993 waarbij hijzelf en een van zijn collega's verwondingen hadden opgelopen, heeft verzoeker, die wachtmeester is, zich in de maand november van datzelfde jaar persoonlijk tot een der geweldplegers gericht om van hem een schadevergoeding te verkrijgen.

Om die reden wordt hij vervolgd wegens schending van het beroepsgeheim en poging tot afpersing.

Op 7 februari 1995 wordt door luitenant-kolonel LEMASSON een verslag tot inleiding van de tuchtprocedure opgemaakt.

Dat verslag wordt op 9 februari 1995 overgezonden aan de commandant van de groep Henegouwen, die verzoeker daarvan op 27 februari op de hoogte brengt.

Verzoeker wordt op 13 maart 1995 gehoord.

Hij betwist de feiten. Met toepassing van artikel 24/38, § 2, van de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het actief kader van het operationeel korps van de rijkswacht wordt besloten om de tuchtprocedure te schorsen zolang de strafrechtelijke procedure loopt.

De correctionele rechtbank te Charleroi veroordeelt verzoeker op 15 september 1997 tot een gevangenisstraf van vijftien dagen en een geldboete van honderd frank met uitstel gedurende twee jaar.

Op 27 oktober 1997 spreekt de Minister van Binnenlandse Zaken de tijdelijke ambtsontheffing wegens schorsing bij ordemaatregel voor een periode van vier maanden uit.

Op 11 februari 1998 verlengt hij die schorsing tot uiterlijk vier maanden na de dag waarop de strafrechter zijn definitieve beslissing treft.

Op 27 februari 1998 verleent het hof van beroep te Bergen verzoeker opschorting van de uitspraak.

Op 13 mei 1998 maakt de commandant van de groep Henegouwen bij de onderzoeksraad een voorstel tot ontslag van ambtswege aanhangig.

De onderzoeksraad vergadert op 24 juni 1998.

Op 30 juni 1998 brengt die raad het volgende advies uit :

" I. Het tekortschieten in zijn beroepslichten en het in het gedrang brengen van de waardigheid van het ambt van rijkswachter.

Feit A1

Een rijkswachter die aan een gerechtelijk onderzoek heeft deelgenomen en tijdens een telefoongesprek waartoe hij het initiatief heeft genomen, een deel van het verloop van de interventie vertelt aan de echtgenote van een van de daders, maakt zich schuldig aan uiterst laakbaar gedrag.

Door de uitlatingen van de echtgenote gaat betrokkene er van uit dat zij van het incident op de hoogte is. Die omstandigheid is echter noch een reden, noch een excuus voor die loslippigheid over beroepsaangelegenheden.

Feit A2

Dat buiten elke gerechtelijke procedure om van de agressor een aanzienlijk geldbedrag wordt geëist ter vergoeding van de opgelopen schade is onaanvaardbaar, aangezien de aangesprokene er van uit kan gaan dat dit geldbedrag zowel op de volledige schadeloosstelling als op de stopzetting van de strafrechtelijke vervolging betrekking heeft.

a. Door aldus te handelen, zowel voor feit A1 als voor feit A2, heeft betrokkene afbreuk gedaan aan een van de fundamentele morele waarden die inherent zijn aan de staat van lid van het rijkswachtpersoneel, namelijk de integriteit. Opdat de aan de rijkswacht toevertrouwde taken op een geloofwaardige wijze kunnen worden uitgevoerd, dienen de leden van de rijkswacht die waarden zowel tijdens de uitoefening van hun ambt als buiten de dienst onvoorwaardelijk na te komen. Het nakomen van de verplichtingen van de beroepsethiek is opnieuw onder de aandacht gebracht in een richtlijn die op brede schaal

verspreid en becommentarieerd is (Richtlijn van de rijkswachtcommandant DPG/069 van 15 maart 1993 DI 670).

- b. De onderzoeksraad stelt vast dat naar aanleiding van de veroordeling in eerste aanleg over de feiten in de plaatselijke en nationale pers verslag is uitgebracht. Die ruchtbaarheid brengt de rijkswacht in diskrediet.
- c. De onderzoeksraad is van oordeel dat de ten laste gelegde feiten A1 en A2 tekortkomingen aan de beroepsplichten vormen en de waardigheid van het ambt van lid van het rijkswachtpersoneel in het gedrang brengen.

Wachtmeester DUBUC heeft de regels van de beroepsethiek en de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut overtreden, inzonderheid :

- (1) artikel 24/2, § 2, dat bepaalt dat de personeelsleden zich dienen te gedragen naar de richtlijnen die in het belang van de dienst worden gegeven,
- (2) artikel 24/3, dat voorschrijft dat zij te allen tijde en in alle omstandigheden dienen bij te dragen tot de eerbiediging van de wet.
- (3) artikel 24/3, 2°, dat voorschrijft dat zij elk misbruik bij het vervullen van hun opdrachten dienen uit te sluiten.

Na stemming blijkt de onderzoeksraad van oordeel te zijn dat de feiten tuchtvergrijpen vormen.

2. De ernst van de feiten.

- a. De feiten worden bestempeld als zeer ernstig doch niet onverenigbaar met de staat van lid van het rijkswachtpersoneel, gelet op de omstandigheden waarin ze zijn gepleegd.
- b. Dat die feiten gepleegd zijn, bewijst echter dat betrokkene de verplichtingen van de beroepsethiek die inherent zijn aan de staat van lid van het rijkswachtpersoneel niet is nagekomen.
- c. De onderzoeksraad sluit niet uit dat betrokkene zijn stappen om een financiële compensatie te krijgen misschien heeft ondernomen onder invloed van de raad die bepaalde personen met kennis van zaken aan hem hadden verstrekt.

3. De door de onderzoeksraad voorgestelde straf.

In het licht van de aard en de ernst van de feiten, de omstandigheden eigen aan de zaak en

het zware tuchtrechtelijk verleden van betrokkene, enerzijds, en van de datum waarop de feiten zich hebben voorgedaan, de kennelijke bedoeling van het hof om niet de declassering van betrokkene te veroorzaken, de beoordeling van de beroepsuitoefening d.d. 28 januari 1997 die door de hiërarchische overheid niet wordt betwist en waaruit een verbetering van de wijze van dienen van betrokkene blijkt, anderzijds, is de onderzoeksraad van oordeel dat de geschikte straf niet die is welke de korpschef in zijn inleidend verslag heeft voorgesteld maar die welke subsidiair is voorgesteld.

De raad is bijgevolg, na stemming, van oordeel dat een tuchtrechtelijke terugzetting in graad met een verlies van anciënniteit van drie jaar moet worden voorgesteld."

Op 14 augustus 1998 vaardigt de Minister van Binnenlandse Zaken de als volgt gemotiveerde bestreden handeling uit :

" (...)

2. Ik heb tevens kennis genomen van het advies van de onderzoeksraad betreffende de kwalificatie van die feiten, namelijk dat ze, gelet op de omstandigheden waarin ze zijn gepleegd, zeer ernstig zijn doch niet onverenigbaar met de staat van lid van het rijkswachtpersoneel. Ik kan mij noch bij dat advies, noch bij het voorstel tot terugzetting in graad van dat orgaan aansluiten.
3. Ik stel vast dat het hof besloten heeft om wachtmeester DUBUC op zijn verzoek opschorting van de uitspraak van de veroordeling toe te staan teneinde zijn declassering te voorkomen. Ik ben echter van oordeel dat die maatregel van goederentierenheid, die alleen op het strafrechtelijk aspect van het dossier betrekking heeft, niet in aanmerking kan worden genomen in zaken van beroepsethiek en tuchtrecht, aangezien het in dezen gaat om het beoordelen van de belichaming van de morele waarden die de burger van een lid van een politiedienst mag verwachten.
4. Bijgevolg :
 - a. ondanks de verbetering die is vastgesteld in het gedrag en de wijze van dienen van betrokkene vanaf de dag van de feiten tot het ogenblik waarop hij bij ordemaatregel geschorst is;

- b. ondanks het advies van de onderzoeksraad betreffende de aard van de straf;
- c. constaterend dat :
 - de korpschef definitieve ambtsontheffing wegens ontslag van ambtswege heeft voorgesteld;
 - elk personeelslid onafgebroken een gedrag en een houding aan de dag moet leggen die in overeenstemming zijn met de verplichtingen van de beroepsethiek die inherent zijn aan de staat van lid van het rijkswachtpersoneel en zelfs de geringste dubbelzinnigheid dient te vermijden, inzonderheid op terreinen in verband met integriteit, onpartijdigheid en onkreukbaarheid;
 - het vertrouwen dat de burger in een lid van een politiedienst moet kunnen stellen, geschokt is doordat die verplichtingen van de beroepsethiek niet zijn nagekomen;
 - ik zijn tuchtrechtelijk verleden bovendien als een verzwarende omstandigheid beschouw;
- d. ondanks de uiterst zware gevolgen van het ontslag van ambtswege als tuchtstraf, maar oordelend, in het licht van de gegevens in het tuchtrechtelijk dossier, dat de feiten, gelet op de aard ervan, zeer ernstig zijn en volstrekt onverenigbaar zijn met de staat van lid van het rijkswachtpersoneel;

leg ik aan wachtmeester DUBUC bij wijze van tuchtstraf definitieve ambtsontheffing wegens ontslag van ambtswege op";

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent aan schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen; dat verzoeker betoogt dat tussen het arrest van het hof van beroep en het advies van de onderzoeksraad alleen een verschil in woordkeuze bestaat, terwijl de onderzoeksraad een minder zware straf heeft voorgesteld dan die welke eerst was voorgesteld, het hof van beroep te Bergen de opschorting

van de uitspraak heeft toegestaan teneinde zijn declassering niet te veroorzaken en hij zijn ambt na de feiten nog gedurende vier jaar heeft uitgeoefend;

Overwegende dat de verwerende partij opmerkt dat tussen de strafrechtelijke straf en de tuchtstraf een verschil in bedoeling bestaat en dat de tuchtoverheid alleen gebonden is door de vaststelling van de feiten en niet door het oordeel dat de strafrechter zich van het gedrag van de ambtenaar heeft gevormd; dat zij aanvoert dat haar oordeel, dat verschilt van dat van de onderzoeksraad betreffende de verenigbaarheid van de feiten met de hoedanigheid van lid van de rijkswacht, niet gemotiveerd is door een stereotiepe formule maar steunt op de rechtspraak van de Raad van State naar luid waarvan de strafmaat gemotiveerd kan worden door verwijzing naar de hoedanigheid van politieambtenaar; dat de verwerende partij in verband met de bewering dat verzoeker zijn ambt nog na de feiten zou hebben uitgeoefend, opmerkt dat zij de procedure tot schorsing bij ordemaatregel heeft ingesteld zodra zij in het bezit was van de beslissing van de correctionele rechtbank te Charleroi en dat de tuchtprocedure hervat is zodra de definitieve beslissing uitgesproken was; dat zij stelt dat degene die beweert dat verzoeker gedurende vier jaar in functie is gebleven, de waarheid geweld aandoet;

Overwegende dat in de bestreden beslissing wordt vermeld waarom de overheid zich niet bij het advies van de onderzoeksraad heeft kunnen aansluiten; dat de verwerende partij aangeeft in hoeverre de bevoegdheid waarover zij beschikt, verschilt van die van de rechterlijke macht; dat zij erop wijst dat zij de beslissing neemt "ondanks de verbetering die is vastgesteld in het gedrag en de wijze van dienen van betrokkene vanaf de dag van de feiten tot het ogenblik

waarop hij bij ordemaatregel geschorst is"; dat degene die beweert dat de verwerende partij in de bestreden beslissing geen uitdrukkelijke motivering heeft gegeven voor de tijd die sedert de feiten verstreken is, de waarheid geweld aandoet, aangezien ook de verwerende partij de verbetering van het gedrag van verzoeker tijdens die periode heeft vastgesteld; dat het eerste middel niet ernstig is;

Overwegende dat verzoeker een tweede middel ontleent aan schending van het beginsel van behoorlijk bestuur, aan een kennelijke beoordelingsfout en aan niet-naleving van het evenredigheidsbeginsel; dat hij aanvoert dat de verwerende partij op geen enkel ogenblik rekening houdt met de bijzonder moeilijke omstandigheden waarin hij heeft moeten handelen noch met de termijn van vier jaar waarin hij zijn ambt is blijven uitoefenen;

Overwegende dat de verwerende partij eraan herinnert dat de Raad van State alleen een kennelijke beoordelingsfout kan bestraffen; dat zij aangeeft dat het tuchtrechtelijk verleden van verzoeker een verzwarende omstandigheid is; dat zij betoogt dat het beslissend gegeven in de bestreden beslissing het belang van de dienst is, begrepen in de zin van de aan de burger verstrekte openbare politiedienst en van het vertrouwen dat de bevolking in die dienst moet kunnen stellen; dat zij tot staving van haar stelling verwijst naar arresten van de Raad van State; dat de verwerende partij in haar opmerkingen over het eerste middel geantwoord heeft op de argumenten betreffende de omstandigheid dat verzoeker zijn ambt na de feiten heeft mogen blijven uitoefenen; dat zij in wezen betoogt dat zij, overeenkomstig de geldende regeling, besloten heeft de tuchtprocedure te schorsen totdat de definitieve gerechtelijke beslissing zou zijn uitgesproken, omdat verzoeker de feiten ontkende;

Overwegende dat verzoeker nagelaten heeft te preciseren wat de "bijzonder moeilijke omstandigheden waarin hij heeft moeten handelen" inhouden; dat hij in dit verband verwijst naar "feit A1 a (2)"; dat, gesteld dat hij zo verwijst naar de feiten A1 en A2 die uiteengezet zijn in het advies d.d. 30 juni 1998 van de onderzoeksraad, in dat advies geen gewag wordt gemaakt van zulke omstandigheden; dat, wat het feit betreft dat verzoeker zijn ambt nog enige tijd na de feiten is blijven uitoefenen - tot de tijdelijke ambtsontheffing wegens schorsing bij ordemaatregel is besloten op 27 oktober 1997 -, het tegenstrijdig lijkt te betogen dat de door verzoeker gepleegde feiten "het vertrouwen van de burger hebben geschokt" en dat "ze volstrekt onverenigbaar zijn met de staat van lid van het rijkswachtpersoneel" maar verzoeker zijn ambt tot in oktober 1997 voort te laten uitoefenen, terwijl het gerechtelijk onderzoek op 21 december 1993 aangevat was en terwijl artikel 29 van de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het operationeel korps van de rijkswacht de mogelijkheid biedt om een personeelslid tegen wie een gerechtelijk onderzoek loopt en wiens aanwezigheid bij de rijkswacht onverenigbaar is met het belang van de dienst bij ordemaatregel te schorsen; dat daaruit volgt dat de verwerende partij niet de maatregelen heeft genomen die het haar mogelijk maakten te voorkomen dat het vertrouwen van de burger zou worden geschokt, terwijl zij voor de bestreden beslissing onder meer op die reden steunt en zij er van uit gaat dat de door verzoeker gepleegde feiten "volstrekt onverenigbaar zijn met de staat van lid van het rijkswachtpersoneel"; dat het tweede middel ernstig is voor zover daarin de schending van het beginsel van behoorlijk bestuur wordt aangevoerd;

Overwegende dat verzoeker aanvoert dat hij door de bestreden handeling zijn betrekking en zijn inkomsten verliest; dat hij voorts beweert dat die handeling hem belet een andere betrekking te vinden en schade toebrengt aan zijn reputatie en zijn eer;

Overwegende dat het gevaar voor een moeilijk te herstellen ernstig nadeel in casu bewezen is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De tenuitvoerlegging van de beslissing van 14 augustus 1998 waarbij de Minister van Binnenlandse Zaken Serge DUBUC wegens ontslag van ambtswege definitief van zijn ambt ontheft, wordt geschorst.

Artikel 2.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op twintig november 1900 achtennegentig door :

Mevr. DAURMONT, staatsraad, wnd. voorzitter,
Mevr. HONDERMARCQ, griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

O. DAURMONT.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.